

Kulturdepartementet

Dato: 19.06.2015

Vår ref: 15/2124 - 2 EFY (15/25473)

Deres ref:

Høringssvar: Ny organisering av Det praktisk-teologiske seminar

Bakgrunn:

Borg bispedømmeråd og Borg biskop har mottatt et notat med forslag om endringer i organiseringen av Det praktisk-teologiske seminar (PTS) og Kirkelig utdanningssenter (KUN). Begge disse enhetene er i dag virksomheter under Kulturdepartementet.

Det er grunnlovsendringene i 2012 og Kirkemøtets vedtak i 2013 som er den direkte bakgrunn for departementets arbeid med å klargjøre hva dette må lede til av endringer når det gjelder organiseringen av PTS og KUN.

Hovedsynspunkt:

Departementet skriver i sitt høringsnotat at det i sitt forslag til ny organisering «..har lagt avgjørende vekt på at det ved Det teologiske fakultet fortsatt skal kunne utdannes prester til den norske kirke.» Dette grunnleggende utgangspunkt tilsier at PTS organisatorisk overføres til Universitetet i Oslo og innlemmes i Det teologiske fakultet. På denne bakgrunn er det bare denne løsning som skisseres i høringsutkastet.

Borg bispedømmeråd og Borg biskop slutter seg til denne vurderingen.

Vurdering:

For høringsinstansene vil det sentrale utgangspunkt hele tiden være: Hva er det som best styrker den samlede presteutdannelsen i Norge? Slik vi vurderer det, er det i dette viktig å bevare den gode bredde vi i dag har i den praktisk-teologiske utdannelsen. Om vi tar utgangspunkt i den måten forholdet mellom kirke og utdanning er organsiert på i Norge, vil den beste løsning videre være at PTS overføres til UIO. En slik organisering vil styrke teologi som fag ved UIO.

Den praktiske teologi er i dag tett intergrert i det teologiske studium. Så tett – og så selvsagt – er dette nære forhold mellom teologi som akademisk fag og praktisk teologi at det er vanskelig å tenke seg at teologi kan opprettholdes som fag ved UIO uten denne vekselvirkning mellom teoretisk studium og praktisk teologi. Om vi ser den samme virkelighet ut fra hensynet til den praktiske teologi og PTS, vil det også være slik at en organisatorisk tilknytning av PTS til UIO vil bidra til å styrke fagligheten ved PTS. I løpet av de siste tiår har nettopp dette vært et viktig anliggende og PTS har som en følge

av dette bevisst arbeidet med å styrke de ansattes faglige kompetanse. Det er vår vurdering at dette viktige arbeidet best blir ivaretatt videre gjennom det forslag til organisering Kulturdepartementet har kommet med. Slik Borg bispedømmeråd og Borg

biskop vurderer det, vil den foreslåtte løsning – som både styrker teologi som fag ved UIO og fagligheten ved PTS – samlet sett også styrke presteutdanningen i Norge.

En viktig grunn til at disse høringsinstansene går for denne løsningen, er nettopp at dette er den løsning som best ivaretar fagligheten i presteutdannelsen. I denne vurderingen er det et særlig anliggende å sikre at den viktige veiledningskompetansen blir ivaretatt og styrket. Målet er hele tiden å sikre den gode presteutdannelsen. En fremtidig presteutdanning ved Teologisk fakultet og UIO vil bare ha mulighet til å lykkes dersom den utdanning som gis blir opplevd som kirkelig relevant. I dag kan dette bare skje ved at vi finner gode måter å holde den teoretiske utdannelsen og den praktiske teologi tett sammen på.

Særlige anliggender:

Når PTS blir overført til TF og UIO, vil en av de viktigste utfordringene videre være å sikre den kirkelige profil og identitet som PTS har. I dette er vi klar over at en overføring av PTS til TF og UIO vil legge begrensinger på hva som er mulig å gjøre. PTS vil med den nye organiseringen bli underlagt Universitetet i Oslo og Universitets- og høyskoleloven med dens forskrifter. Det vil således ikke lenger være mulig å gjøre gjeldende at Kirkelovens § 29 med krav til medlemskap i Den norske Kirke skal ligge til grunn ved fremtidige ansettelser.

På tross av dette vil vi allikevel skissere fem mulige tiltak som alle vil bidra til å sikre den kirkelige profil og identitet ved PTS:

- Det er også innenfor en fremtidig samorganisering med TF mulig å tenke at PTS blir organisert som en egen fagenhet. En slik organisering vil sikre at seminaret vil få viktige oppgaver i forbindelse med nyansettelser på feltet, slik som forberedelse av utlysningstekster og representasjon i innstillende og tilsettende organer for denne type stillinger.
- Vi har ovenfor argumentert for at det er viktig at de ansattes tilnytnings til det kirkelige praksisfeltet blir videreført etter en overføring til UIO. Dette kan etter vår mening sikres ved at man i fremtidige stillingsutlysninger til disse stillingene etterspør erfaring fra praksisfeltet. I vår sammenheng vil en slik referanse til praksisfeltet innebære en referanse til prestetjenesten.
- Videre kan det være et viktig anliggende å oppnevne representanter fra det samme praksisfelt til innstillingsutvalg i de stillinger hvor dette er aktuelt.
- Et fjerde mulig tiltak vil være å invitere representanter for praksisfeltet inn som konsultative medlemmer i råd som har ansvar for kvaliteten og planleggingen av emnene i profesjonsutdanningen.
- Endelig vil det være et viktig anliggende at samarbeidet mellom PTS og Bispemøtet om «Veien til Prestetjenesten» (VTP) og annet veiledningsarbeid fortsetter og utvikles videre.

Høringsinstansene vil støtte at disse sæskilte anliggender blir ivaretatt ved en ny organisering.

Når Borg bispedømmeråd og Borg biskop med dette kommer med konkrete forslag til hvordan vi kan sikre fremtidig kirkelig profil og identitet ved PTS, er den viktigste

begrunnelsen for dette en vurdering av at det som til syvende og sist vil avgjøre fremtiden til presteutdannelsen ved TF og UIO, nettopp vil være at den utdannelse som blir gitt også blir opplevd som kirkelig relevant.

Kirkelig Utdanningssenter i nord (KUN)

Høringsnotatet fra Kulturdepartementet omhandler også organiseringen av Kirkelig Utdanningssenter i nord (KUN). I høringsnotatet foreslås KUN overført til Den norske Kirke. I praksis vil dette si til det nye rettssubjekt – utenfor staten – som vil være på plass etter 1.januar 2017.

KUN har sin begrunnelse og sin helt spesielle oppgave knyttet til et særlig ansvar for det nordnorske og det samiske. Pr. i dag er KUN en relativt liten institusjon både når det gjelder fagmiljø og studenter. Det er derfor all grunn til å tenke at det er viktig at KUN gjennom denne omorganiseringen får sikret stabile og robuste samarbeidsrelasjoner.

Slik Borg bispedømmeråd og Borg biskop vurderer det, får vi gjennom det forslag til omorganisering som er lagt fram for KUN sin del, en annen utfordring enn ved omorganiseringen av PTS. Den store utfordringen for et fremtidig KUN vil være å sikre fagligheten i utdanningen. Det er av stor betydning for KUN at man fortsatt får muligheten til å tildele studiepoeng på sine emner. Dette for å kunne beholde både attraktiviteten ved studiet, men også for å sørge for en nødvendig kvalitetssikring av de emner som blir tilbudt. Som en følge av dette blir det et helt avgjørende kriterium hvordan man i fortsettelsen legger et løp for å sikre den akademiske selvstendighet og stødige, akademiske partnere.

I hele KUNs historie har fagligheten vært sikret gjennom et nært samarbeid med TF og PTS. Høringsinstansene legger til grunn at dette også vil være det beste.

Med vennlig hilsen

Atle Sommerfeldt
biskop

Bjørn Solberg
bispedømmerådsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:

Kulturdepartementet